

تعیین سن ماهی مرکب ببری (*Sepia pharaonis*) با استفاده از استاتولیت در خلیج فارس و دریای عمان

• سیده فاطمه ثریا*: دانشکده علوم و فنون دریایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

صندوق پستی: ۱۴۱۰۵-۷۷۵

• تورج ولی نسب: موسسه تحقیقات شیلات ایران، تهران صندوق پستی: ۱۴۱۰۵-۶۱۱۶

• پرگل قوام مصطفوی: دانشکده علوم و فنون دریایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

صندوق پستی: ۱۴۱۰۵-۷۷۵

تاریخ پذیرش: خرداد ۱۳۹۱

تاریخ دریافت: اسفند ۱۳۹۰

چکیده

این تحقیق به منظور تعیین ساختار سنی ماهی مرکب ببری (*Sepia pharaonis*) در حوزه آبهای استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان با استفاده از استاتولیت و طی فصول پاییز و زمستان سال ۱۳۸۹ صورت گرفت. بدین منظور ۸۰ نمونه ماهی مرکب جمع آوری و اندازه گیری های مورفومتریک و تعیین جنسیت انجام گرفت. استخراج استاتولیت ها به روش تشریح (جراحی) و آماده سازی آنها برای شمارش حلقه های رشد با کاغذ های ۱۰۰۰، ۱۵۰۰، ۲۰۰۰ و ۲۵۰۰ در حضور آلومنیا و EDTA ۰/۱ مولار صورت پذیرفت. در نهایت رابطه طول ماتتل و وزن در هر دو جنس نر و ماده بیانگر رشد ایزومتریک ماهی مرکب ببری بود. نتایج شمارش حلقه ها نشان داد سن ماهی مرکب ببری با حداقل طول ماتتل ۳۲/۵ سانتیمتر ۳ سال می باشد.

کلمات کلیدی: ماهی مرکب ببری، *Sepia pharaonis*، سن، استاتولیت، خلیج فارس و دریای عمان